

STADSBOEREN VOOR BEGINNERS

maak een mini-boerderij van je achtertuin of balkon

SNOR

VOORWOORD

ER ZITTEN VEEL VOORDELEN AAN HET VERBOUWEN VAN JE EIGEN VOEDSEL. ZELFGEKWEKTE GROENTEN ZIJN VAAK RIJKER AAN VOEDINGSSTOFFEN EN SMAKEN BETER, SIMPELWEG OMDAT ZE SUPERVERS GEGETEN KUNNEN WORDEN. BOVENDIEN ZIJN ZE VAAK GOEDKOPER DAN WANNEER JE ZE IN DE WINKEL KOOPT. MAAR MISSCHIEF WEL HET BELANGRIJKSTE: HET KWEKEN VAN JE EIGEN GROENTEN EN KRUIDEN GEEFT VOLDOENING, WERKT ONTSPANNEND EN IS LEUK VOOR KINDEREN, VAN ALLE LEEFTIJDEN.

MAAR JA, HOE PAK JE DAT AAN ALS JE GEEN GROTE TUIN HEBT? NOU, DAN DOE JE HET GEWOON IN JE KLEINE TUIN. EN ALS JE DIE NIET HEBT: OP JE BALKON. EN ALS JE DAT NIET HEBT: TEGEN EEN MUUR. EN WAAROM ZOU JE JE BINNENRUIMTE ALLEEN VULLEN MET KAMERPLANTEN, TERWIJL JE ER OOK GROENTEN EN KRUIDEN KUNT LATEN GROEIEN?

HET IDEE DAT JE EEN STUK LAND NODIG HEBT OM VOEDSEL TE KWEKEN, IS ACHTERHAALD. DENK ER MAAR EENS OVER NA: VUL JE REGELMATIG DE AARDE VAN JE KAMERPLANTEN BIJ? NEE TOCH? PLANTEN HEBBEN EIGENLIJK NIET ZO VEEL AARDE NODIG. WAT ZE ÉCHT NODIG HEBBEN IS LICHT, WATER, KOOLSTOFDIOXIDE EN DE MINERALEN DIE IN DE AARDE ZITTEN, ZOALS STIKSTOFVERBINDINGEN, DIE BELANGRIJK ZIJN VOOR DE BLADGROEI. KOOLSTOFDIOXIDE ZIT IN DE LUCHT DIE JE UITADEMT. EN VEEL ESSENTIËLE VOEDINGSSTOFFEN KUNNEN VERKREGEN WORDEN VIA COMPOST.

IN DIT BOEK VIND JE PRAKTISCHE TIPS OM JE WONING – OF ZELFS EEN ENKELE KAMER – OM TE TOVEREN TOT EEN STADSBOERDERIJTJE. JE LEERT HOE JE JE RUIMTE OPTIMAAL BENUT, EN WAT ER NODIG IS OM EEN ZAADJE UIT TE LATEN GROEIEN TOT IETS WAT JE KUNT OPETEN. VEEL PLEZIER!

GERARD JANSSEN

INHOUD

3 Voorwoord

HOOFDSTUK 1

6 De voorbereiding

- 9 De ruimte: buitenshuis, binnenshuis, hoeveelheid licht
- 16 Gereedschap
- 17 Kas: broeikas, vensterbank-kas, stolpen, koude kas

HOOFDSTUK 2

20 De grond

- 23 Soort grond
- 25 Grond verbeteren
- 27 Compost
- 34 Laten groeien zonder grond

HOOFDSTUK 3

36 De groenten kiezen

- 39 Zonbehoefte
- 42 Lekkerst als ze vers zijn, makkelijke jongens, mooie groenten, grote oogst
- 43 Wisselteelt

HOOFDSTUK 4

44 Zaaïen, voorzaaïen en verspenen

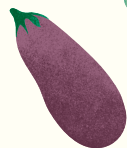
- 47 Welke zaden
- 47 Zaaïen
- 47 Voorzaaïen
- 51 Stekpluggen
- 52 Afharden
- 53 Verspenen
- 55 Zaaikalender

HOOFDSTUK 5

56 Onderhoud

- 59 Besproeien
- 59 Wieden
- 59 Mulchen
- 60 Vervelende dieren
- 64 Veelvoorkomende ziektes
- 66 Tijdens de vakantie
- 67 Leuke dieren: kippen, bijen

HOOFDSTUK 6

76 Groenten & fruit

- 78 Aardappels
- 80 Artisjokken
- 82 Asperges
- 83 Aubergines
- 84 Bieten
- 86 Bloemkool
- 88 Boerenkool
- 89 Broccoli
- 90 Bonen
- 92 Champignons
- 93 Courgettes
- 94 Erwten
- 95 Komkommer
- 96 Witte kool
- 97 Koolrabi
- 98 Paprika
- 100 Pastinaak
- 102 Pepers
- 104 Prei
- 106 Radijs
- 108 Rapen
- 110 Schorseneren
- 112 Selderij
- 114 Sla
- 116 Snijbiet
- 118 Spinazie
- 120 Spruitjes

- 122 Suikermais
- 124 Tomaten
- 126 Uien
- 128 Venkel
- 130 Wortels
- 132 Aalbessen
- 134 Aardbeien
- 135 Appels
- 136 Bramen
- 138 Druiven
- 140 Frambozen
- 142 Meloenen
- 143 Rabarber

- 144 Colofon

DIY Stappenplannen

- 12 Pallet-tuin
- 18 Mini-kas
- 27 Compost
- 32 Zuurtest
- 35 Hydroponics
- 48 Voorzaaïen
- 52 Afharden
- 65 Irrigatiesysteem
- 74 Honing

De voor- bereiding

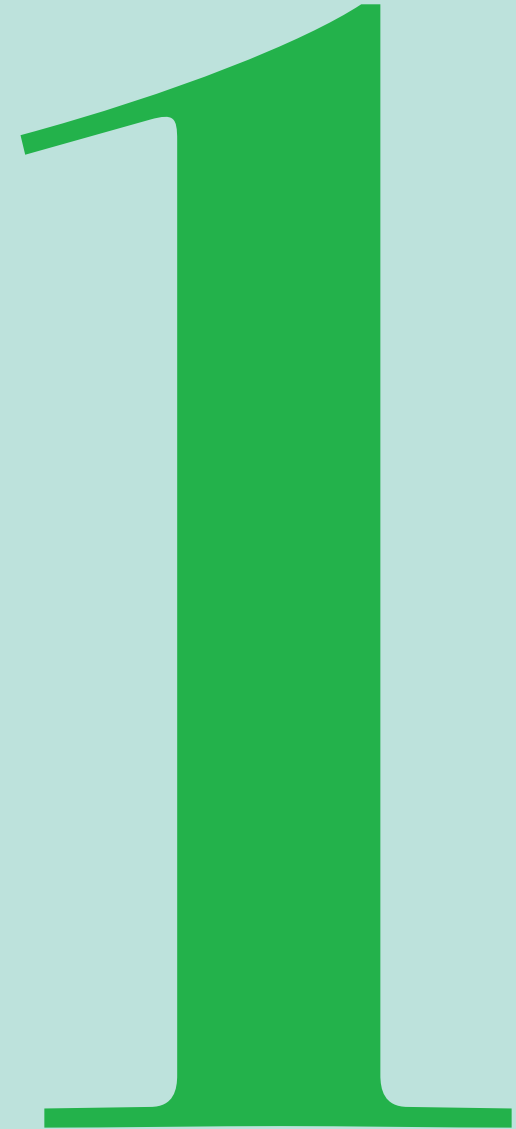

De ruimte

Gereedschap

*Kas: broeikas,
vensterbank, stolpen,
koude kas*

hoofdstuk

DE VOORBEREIDING

JE WIL VAN JE HUIS EN TUIN JE EIGEN BOERENPARADIJSJE MAKEN, MET GROENTEN, FRUIT EN VERSE HONING. MAAR WAAR BEGIN JE? WAT HEB JE NODIG? WAT MOET JE IN HUIS HALEN? EN WAAR MOET JE OP LETTEN OM DIT IDEE WERKELIJKHEID TE LATEN WORDEN?

DE RUIMTE

Hoe veel ruimte heb je tot je beschikking? Waarschijnlijk meer dan je denkt! Je bezit misschien geen grote lap grond, maar er zijn genoeg plekken waar groenten kunnen en willen groeien. Denk aan de vensterbank, langs de reling van het balkon, in plantenbakken op een dakterras of op een plat dak dat stevig genoeg is om plantenbakken te dragen en waar je met een ladder zo bij kunt. En vergeet de gangkast niet, waar champignons kunnen groeien.

Loop alles eens langs en onderzoek hoe groot de ruimtes zijn die je aan moestuinieren kunt besteden. Kijk hoeveel uur zonlicht er per dag is en waar en hoelang er schaduw valt. Meet beschikbare vierkante meters, ook als je een tuin hebt. Zo kun je straks precies uitmeten welke bak waar komt te staan en welke groenten er optimaal zullen groeien.

DAKTUIN

Heb je een plat dak, hoe klein ook? Dan kun je daar groenten en fruit verbouwen in kistjes, zakken of bakken. Maar voordat je aan de slag gaat, zijn er een paar praktische zaken om te overwegen. Hoe ga je één of twee keer per dag dat dak op en weer af? En nog belangrijker: hoeveel gewicht kan je dak veilig dragen? Een aannemer of bouwkundig ingenieur kan de belastbaarheid van het dak berekenen.

Een daktuin is eigenlijk niet heel anders dan een gewone tuin. Je kunt je daktuin zo simpel of uitgebreid inrichten als je zelf wilt – van een paar kistjes met kruiden tot de aanleg van een volledige moestuin. Heb je grote plannen? Dan zul je het dak misschien moeten aanpassen, te beginnen met het stevig en veilig maken. Denk ook goed na over de toegang: plaats je

een trap met een leuning, of blijf je gebruikmaken van een ladder? En hoe transporteer je tuinafval, aarde en al het andere naar boven en beneden? Bedenk ook of je de kistjes al beneden vult of dat je dat op het dak doet. Ook dat hangt af van de toegankelijkheid.

Zelfs als je klein wilt beginnen, is het belangrijk om te controleren wat er wel en niet mag volgens de regels van je gemeente. Moet je bijvoorbeeld een vergunning aanvragen? Houd er rekening mee dat het plaatsen van een buitentrap in sommige gevallen niet is toegestaan. In dat geval zul je moeten nadenken over een toegang vanuit je huis om bij je daktuin te komen. Maar geen zorgen: met een beetje voorbereiding maak je van je dak een complete moestuin!

HEMELWATER

Eén ding is zeker: op het dak krijgt je tuin meer zon, wat betekent dat het er sneller opwarmt. Maar ook waait het er meer, wat uitdroging kan veroorzaken. Zorg daarom voor voldoende beschutting. Span een zeil, zet een windscherm neer, of plant een boompje in een flinke pot voor wat natuurlijke schaduw.

Planten op een dak hebben sowieso vaker water nodig dan planten op de grond. Het is handig om een regenwaterton op het dak te installeren, dat scheelt een hoop gesjouw! Realiseer je wel dat een volle regenton zwaar is. Controleer daarom altijd of je dakconstructie sterk genoeg is om dat extra gewicht te kunnen dragen.

VERGUNNINGEN

Houd je het bij een paar kistjes op je dak, dan heb je doorgaans geen vergunning nodig, maar check dat voor de zekerheid toch even bij de gemeente. Wil je een echte daktuin met lagen aarde, dan moet je een constructeur laten berekenen hoeveel gewicht je dakconstructie kan dragen. Een gespecialiseerd bedrijf inhuren voor zo'n klus is geen overbodige luxe, want ook de afwatering moet goed geregeld zijn.

SUBSIDIES

In sommige gemeenten kun je subsidie krijgen voor een groen dak, maar vaak geldt dit voor groene daken waar je geen opbrengst van hebt. Sedum- en mosdaken bijvoorbeeld, die insecten wel voedsel en schuilplaatsen bieden, en ervoor zorgen dat het in de winter warmer is in huis en in de zomer koeler.

Als je op een dak in een openbare ruimte wilt gaan telen en daar ook nog een project van maakt waarbij je meerdere buurtbewoners bij elkaar brengt, kun je in sommige gemeenten een subsidie voor stadslandbouw krijgen. Op de site van je eigen gemeente kun je opzoeken of dat het geval is.

VERTICALE TUIN

Weinig vierkante meters? Begin een verticale tuin. Je kunt potten, kistjes of zakken – growing bags – ook boven elkaar hangen. Zo maak je je eigen behang van tomaten, courgettes, stokbonen, erwten, kiwi, braam... Allemaal kun je ze de hoogte in laten groeien tegen een muur. Bevestig eventueel een hekwerkje aan een wand en zet potten of kisten hieronder tegen de muur. Maken de planten uitlopers, dan kun je ze met opbinddraad aan het hekwerk vastmaken.

Klimplanten kun je zelf laten klimmen. Daarvoor plaats je een klimrek van minstens 1.50 m hoog. Maak het zelf van (kippen)gaas en bamboe op maat of koop een kant-en-klaar exemplaar bij een tuincentrum of bouwmarkt. Zet het rek goed vast. Het moet het gewicht van de groenten kunnen dragen, maar ook bestand zijn tegen stevige wind.

PALLET-TUIN

Een pallet kan dienstdoen als plantenrek. Scoor een pallet bij de bouwmarkt, het tuincentrum of op Marktplaats. Kies er wel eentje die niet chemisch behandeld is. Let op een markering als HT, wat hittebehandeld betekent. Dat is een veilige en niet-chemische behandelingsmethode. Maak de pallet dicht met hout en bekleed de vakken met worteldoek, zet de pallet rechtop tegen een muur en doe er aarde in. Plant er groenten- en fruitplantjes in en je hebt een verticale tuin. Zie ook pagina 12 en 13.

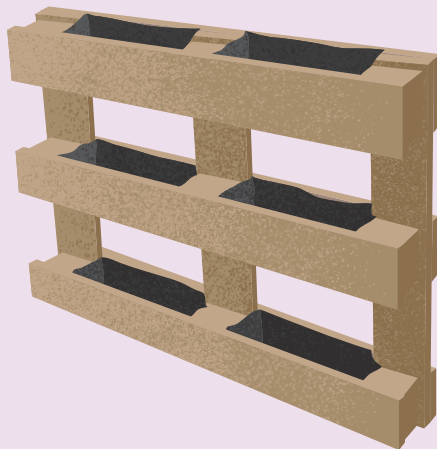
DIY pallet-tuin

WAT JE NODIG HEBT

- een houten pallet die niet chemisch behandeld is
- klauwhamer en spijkers
- schuurpapier of een schuurmachine
- worteldoek
- een tacker en nietjes
- potgrond en compost
- zaailingen of zaden naar keuze

STAP 2: SCHUREN

Schuur de pallet, zodat alle rafelige randjes glad zijn, er geen splinters meer uitsteken.

Tip 1

ZONLICHT
Zet de pallet op een plek met genoeg zon, passend bij de planten die je kiest.

STAP 1: PLANKJES VERPLAATSEN

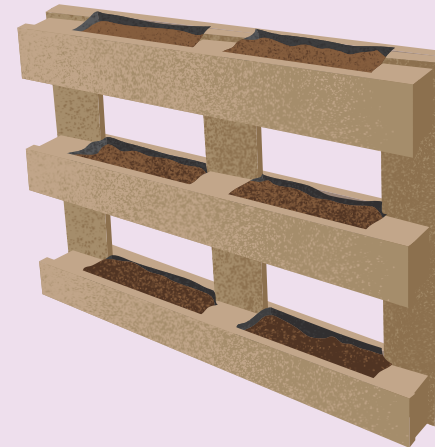
Wip drie plankjes los en spijker die als bodems vast.

STAP 3: BEKLEED DE BODEM

Span worteldoek over de stukken waar je straks plantjes wilt planten. Zo blijft de aarde goed zitten.

STAP 4: ZET DE PALLET RECHTOP

STAP 5: VUL DE VAKKEN

Zet de pallet op zijn plek (verplaatsen is lastig als hij vol is) en vul de vakken met potgrond en compost.

STAP 6: KIES JE PLANTEN

Zet jonge plantjes in de vakken, of zaai je eigen zaden. Kruiden zoals basilicum, kleine sla en (eetbare) bloemen doen het hier goed.

Tip 2

WATER GEVEN
De pallet is niet zo diep, dus de grond kan snel uitdrogen. Houd goed bij of alles genoeg water krijgt. Gebruik eventueel een hydrometer om te zien wanneer de planten weer water nodig hebben.

Tip 3

ONDERHOUD
Verwijder onkruid en houd je planten in de gaten. Kijk of ze er nog goed bij staan, of ze niet te veel of te weinig water hebben, of er gekke beestjes op zitten en of er bladeren aan het verkleuren zijn.

OPENBARE RUIMTE

Ook zonder eigen tuin of balkon kun je kweken en oogsten. Denk aan het beplanten van de aarde rond bomen in de buurt, of het benutten van braakliggend terrein. Een paar potten of kistjes bij de voordeur of een paar tegels verwijderen om een geveltuin aan te leggen: het is zo geregeld.

In sommige gemeenten kun je zelfs subsidie krijgen voor groenprojecten in de openbare ruimte. Vaak kun je gratis planten en mest ophalen, gereedschap lenen, en advies of hulp krijgen van de gemeentelijke groenafdeling.

BOOMSPIEGELS

Een geveltuin is en blijft openbare ruimte, net zoals de grond rond bomen – de boomspiegels – die je misschien wilt beplanten. Dat betekent dat je voldoende ruimte moet overlaten voor voetgangers, niet vreemd moet opkijken als iemand in het door jou aangelegde tuintje z'n fiets parkeert en: in principe mag iedereen er ook oogsten.

BINNENSHUIS

Ook leuk: van je huis een kweekkas maken. Zoek dan wel een beetje een zonnige plek uit en zet de groenten af en toe in de echte zon. Binnen is namelijk niet zo veel lux, de eenheid

waarmee de hoeveelheid licht op een oppervlak wordt gemeten.

De luxwaarde geeft aan hoeveel lumen (de totale hoeveelheid zichtbaar licht die een lichtbron uitstraalt) per vierkante meter beschikbaar is. Hoe hoger de luxwaarde, hoe helderder het licht op dat oppervlak. Planten hebben over het algemeen een hoge luxwaarde nodig om goed te kunnen groeien, dus let daar op bij het kiezen van de juiste plek in je huis.

Hoeveel lux binnenshuis

NORMAAL BINNENLICHT

Denk aan de lampen in je kamer. Dit is meestal tussen de 100 en 500 lux, voldoende om bij te lezen of te studeren.

NATUURLIJK DAGLICHT

Dit kan van 100 lux op een bewolkte dag tot 1.000 lux op een heldere dag zijn. Bij een groot raam kan dit oplopen tot 2.000 en 3.000 lux. Dat lijkt heel wat, maar vergeleken met buiten is dat niks. Buiten kan direct zonlicht wel 100.000 lux zijn. Zelfs in de schaduw is er vaak nog 10.000 lux.

De meeste groenten hebben minimaal 200 tot 400 lux nodig om goed te groeien. Voor optimale groei heb je meestal 800 tot 2.000 lux nodig, afhankelijk van het soort groente. Op bewolkte dagen krijgen groenten dus veel te weinig licht. Om zeker te zijn dat je planten genoeg lux krijgen, kun je overstappen op speciale LED-groeilampen, om ze de juiste hoeveelheid licht te geven. Zorg ervoor dat je planten dicht bij de lampen staan, zodat ze voldoende licht krijgen.

GEREEDSCHAP

EEN STADSBOER MET EEN MOESTUIN HEEFT LANDBOUWGEREEDSCHAP NODIG. BEGIN RUSTIG MET GOEDKOOP MATERIAAL. EN ALS ER EEN ARTIKEL KAPOTGAAT OMDAT JE HET HEEL VEEL GEBRUIKT, KOOP JE DAARVOOR IN DE PLAATS EEN MOOIER EN DEGELIJKER EXEMPLAAR.

Hark: voor het losmaken en egaliseren van de grond.

Schep: voor het graven, verplanten en om de aarde te verplaatsen.

Riek: ideaal voor het losmaken van de aarde en het verwijderen van onkruid.

Tuinschepje: een klein, handig schepje voor het planten van zaailingen en het verwijderen van onkruid.

Spade: voor het graven van diepe gaten of voor het ompspitten van de grond.

Tuinhandschoenen: om je handen tijdens het werken in de tuin te beschermen.

Gieter of tuinslang: voor het water geven van je planten.

Zaibakjes: voor het voorzaaien van groenten binnen of op een beschutte plek.

Plantenstekers: om bij te houden wat je waar hebt geplant of gezaaid.

Snoeischaar: voor het snoeien van planten en het oogsten van groenten.

Kruiden- en groentekrabber: handig voor het oogsten van kleine gewassen.

Ondersteuningsmateriaal: zoals stokken of netten voor klimplanten zoals tomaten of bonen.

Compostbak: voor het maken van je eigen compost, handig om de grond mee te verbeteren.

KAS

BROEIKAS

Een broeikas buiten helpt je planten beschermen tegen slecht weer en vorst. Tomaten, paprika's, komkommers en andere warmteminnende planten vinden het lekker in een broeikas. Let op de ventilatie; een broeikas kan op zonnige dagen snel te warm worden, dus zorg voor een manier om hem te luchten.

VENSTERBANK-KAS

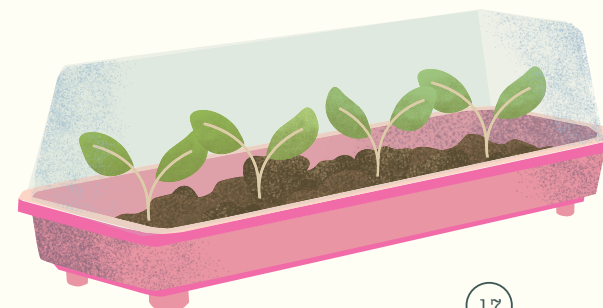
Met een vensterbank-kas kun je binnen kruiden en groenten kweken, zelfs in de winter. Deze mini-kassen zijn vaak gemaakt van doorzichtig plastic of glas en passen perfect op een zonnige vensterbank. Ze houden de warmte vast en beschermen de plantjes tegen tocht. Ideaal voor kruiden zoals basilicum en peterselie, en zelfs kleine groenten zoals sla of radijsjes. Zorg dat je vensterbank genoeg licht krijgt of gebruik een speciale groeilamp om je planten extra licht te geven.

STOLPEN

Stolpen zijn doorzichtige glazen of plastic koepels die je over planten heen kunt plaatsen om een soort mini-kas te maken. Stolpen houden warmte en vocht vast en zijn daardoor ideaal voor het laten ontkiemen van zaden of het beschermen van kwetsbare plantjes. Denk aan kruiden, jonge zaailingen en andere gevoelige planten. Haal de stomp eraf als het te vochtig wordt; anders kunnen schimmels en ziektes ontstaan.

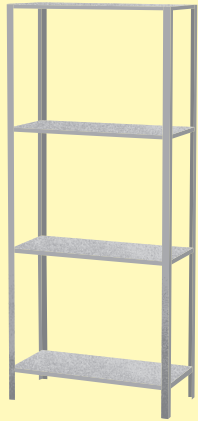
KOUDE KAS

Een koude kas is een broeikas die minder goed geïsoleerd is, waardoor hij geen extra warmte vasthoudt. Hij beschermt je planten tegen wind, regen en nachtvorst, maar zonder de extreme warmte van een broeikas. Koude kassen zijn ideaal voor winterharde planten en om vroeg in het voorjaar te starten met zaaien. Groenten zoals sla, spinazie en wortels doen het goed in een koude kas.

DIY mini-kas

Wil je een mini-kas maken voor je balkon, dakterras of vensterbank? Met een stellingkast en wat doorzichtig plastic kun je eenvoudig een simpele en functionele kas creëren. Ideaal om planten en zaailingen in te kweken.

STAP 1: ZET DE KAST IN ELKAAR

Monteer de IKEA-kast volgens de handleiding. Plaats de kast meteen op de gewenste locatie, zoals een balkon, dakterras of een lichte plek in huis. Een raam waar de zon doorheen valt is ideaal. Zorg ervoor dat de kast stabiel staat.

WAT JE NODIG HEBT

- **IKEA-kast** Hyllis is perfect, maar een andere metalen of houten stellingkast kan ook.
- **doorzichtig plastic:** dik plastic van de bouwmarkt of stevig doorzichtig folie, groot genoeg om de kast volledig te bedekken.
- **sterke tape:** zoals ducttape of transparante tape om het plastic stevig vast te zetten.
- **schaar:** voor het op maat knippen van het plastic.
- **ventilatie** *optioneel:* kleine gaatjes of luchtroosters om overtollig vocht af te voeren.
- **groeilamp** *optioneel:* een LED-groeilamp voor extra licht als de ruimte weinig natuurlijk licht krijgt.

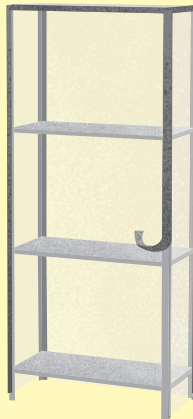
STAP 2: KNIP HET PLASTIC OP MAAT

Bedek de kast volledig met het doorzichtige plastic, inclusief de boven-, zij- en achterkant. Probeer het plastic in één stuk te laten doorlopen, zodat er geen openingen ontstaan waar te veel lucht kan ontsnappen of koude lucht naar binnen kan.

STAP 3: BEVESTIG HET PLASTIC AAN DE KAST

Begin aan de achterkant van de kast. Gebruik sterke tape om het plastic stevig vast te zetten. Trek het plastic strak terwijl je werkt en bevestig het rondom alle zijden van de kast. Zorg dat het plastic goed aansluit, vooral bij de randen en de bovenkant.

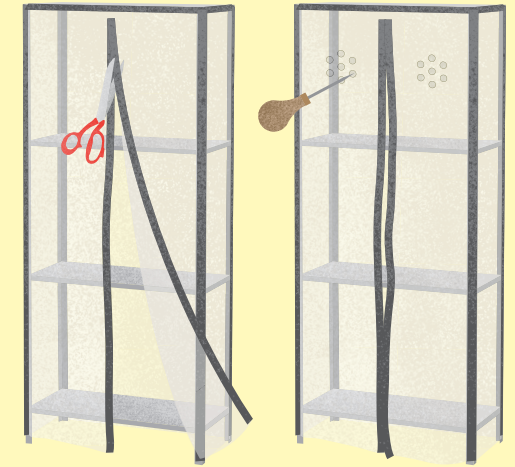
STAP 4: MAAK EEN DEUR IN HET PLASTIC

Knip een verticale opening in het plastic aan de voorkant. Zo kom je makkelijk bij je planten zonder het plastic te beschadigen. Werk de randen van de opening eventueel af met tape om scheuren te voorkomen.

STAP 6: PLAATS JE PLANTEN EN EVENTUEEL EEN GROEILAMP

Zet je groenten- en/of kruidenplanten of zaailingen in de kast. Als er weinig natuurlijk licht beschikbaar is, kun je een LED-groeilamp in de kast installeren, zodat je planten ook op donkere dagen of 's avonds voldoende licht krijgen.

STAP 5: VOEG VENTILATIEGAATJES TOE

Omdat planten vocht produceren, kan een afgesloten kas te vochtig worden, wat schimmel kan veroorzaken. Maak een paar gaatjes in het plastic of laat de kast af en toe openstaan. Als je handig bent, kun je een ventilatierooster toevoegen, vooral aan de bovenkant, om warme lucht af te voeren.

LED-GROEILAMP

Tegenwoordig zijn er energiezuinige led-kweeklampen die planten het licht kunnen geven dat ze nodig hebben. Goedkope led-kweeklampen kun je kopen bij bouwmarkten. Duurdere vind je bij gespecialiseerde bedrijven. Duurdere led-lampen zijn vaak efficiënter, zuiniger en hebben een gelijkmatigere lichtverdeling. Led-lampen die genoeg rood en blauw licht geven, kun je per meter kopen, bij speciaalzaken die led-lampjes verkopen. Google bijvoorbeeld op 'led', 'strip' en 'groeilamp'.

De grond

Soort grond

Grond verbeteren

Compost

*Laten groeien
zonder grond*

hoofdstuk

DE GROND

EEN BOER IS GEK OP GROND.

AARDE IS EEN BRON VAN VOEDINGSSTOFFEN EN MINERALEN, ZOALS STIKSTOF, FOSFOR EN KALIUM. DIE GEVEN JE PLANTEN ENERGIE ZODAT ZE OOK BLOEMEN KRIJGEN EN VRUCHTEN DRAGEN. DAARNAAST BIEDT AARDE STABILITEIT, WAARDOOR WORTELS GRIP HEBBEN EN EEN PLANT NIET OMVALT. GROND IS OOK EEN WATER- EN LUCHTRESERVOIR, WAT ZORGT VOOR EEN GOEDE BALANS TUSSEN VOCHT EN ZUURSTOF ROND DE WORTELS. TEN SLOTTE HELPEN BACTERIËN EN SCHIMMELS IN DE BODEM BIJ DE AFBRAAK VAN ORGANISCH MATERIAAL EN HET VRIJMAKEN VAN VOEDINGSSTOFFEN DIE PLANTEN KUNNEN OPNEMEN.

ELKE GRONDSOORT BEVAT ZIJN EIGEN VOEDINGSSTOFFEN. HET IS DUS BELANGRIJK OM TE WETEN WELKE GRONDSOORT JE IN JE TUIN HEBT, ZODAT JE DE JUISTE BLOEMEN EN PLANTEN KUNT KIEZEN. ZO HOUDT LAVENDEL (LEKKER OM SIROOP VAN TE MAKEN EN IN BOTERKOEK) BIJVOORBEELD VAN ZANDGROND EN GROEIEN BLOEMKOLEN JUIST GOED IN LEEMGROND.

VIER SOORTEN GROND

ER BESTAAN RUWWEG VIER HOOFDSOORTEN GROND: ZANDGROND, KLEIGROND, VEENGROND EN LÖSSGROND. SOMS WORDT ER OOK EEN VIJFDE SOORT ONDERSCHIEDEN: LEEMGROND, EEN MENGSEL VAN KLEI, ZAND EN SILT. SILT BESTAAT UIT HEEL FIJNE KORRELTJES VERWEERD GESTEENTE.

